

Liikenne on kaottista. Skootterit ja taksit eivät aina piittaa liikennesäännöistä.

Formosan vilkas jättiläinen TAIPEI

21.8.2024 14.00

Jin ja Jang toteutuvat Taiwanin
pääkaupungissa, Taipeissa osuvasti.
Kaupunki sulattaa itseensä modernin ja

perinteisen sekä rauhan ja kaaoksen. Yhdessä maailman tiheimmin asutetuista metropoleista voi skoottereita vilisevän liikenteen vaihtaa hetkessä tempelin pyhään hiljaisuuteen.

Teksti ja kuvat: SAMU GRÅSTEN

Lyhyen merimatkan päässä Kiinasta sijaitsee saari, jonka asukkaat yllättävät ystävällisyydellään. Portugalilaiset valloittajat kutsuivat saarta 1500-luvun puolivälissä nimellä *Ilha Formosa*, kaunis saari. Kuvaus pitää yhä paikkansa vaikka saari on kehittynyt valtaisesti noista ajoista.

Taiwaniin ei tarvitse pakata mukaan muuta kuin passi ja hymy. Ensimmäisellä pääsee lentokentällä maahan, jälkimmäisellä pärjää loppumatkan. Saaren pohjoiskärjessä sijaitseva pääkaupunki Taipei vastaanottaa tulijan kohteliaan nöyrästi ja siellä tuntee olevansa kuin kotonaan.

Taipei ei ole niin suuri kansojen sulatusuuni kuin miljoonakaupungilta odottaisi. Katuvilinässä havaitsee helposti länsimaalaisen, joista suurin osa on todennäköisesti Taipeiissa töissä. Ehkäpä yksi syy taiwanilaisten ystävällisyyteen on juuri siinä, että matkailu ei ole päässyt vaikuttamaan liikaa heidän elämäänsä. Vaikka suuret matkailijamassat loistavat poissaolollaan, on Taipeiissa länsimaalainen kädenjälki. Mc Donald's -hampurilaisravintolat ovat varma amerikkalaistumisen symboli missä päin maailmaa tahansa.

Taiwanilla ja Yhdysvalloilla on sopimus, jonka mukaan Yhdysvallat tulee apuun mikäli Taiwan joutuu sotatilaan. Kenties sopimuksen ansiota on, että Kiina ei ole yrittänyt kiinalaista Taiwania, vaikka saari kuuluukin virallisesti Kiinan kansantasavallan alaisuuteen. Tämän vuoksi maassa puhutaan pääkielenä mandariinikiinaa. Matkailija pärjää kaupungissa englannilla, mutta muutaman perusfraasin opettelu kiinaksi ei ainakaan heikennä mahdollisuuksia lähestyä paikallisia.

Jos Taipeiin MRT-metrosta hypää pois Taipei City Hallin kohdalla, joutuvat niskat lujille. Aseman vieressä sijaitseva maailman toiseksi suurin rakennus Taipei 101 kohoaa reilun 500 metrin korkeuteen, ja sumuisella ilmalla sen huippu katoaa usvan sekaan.

Bambukasvia muistuttavassa rakennuksessa on 106 kerrosta, joista 101 on maan päällä, mistä tulee rakennuksen nimi. Taipei 101 sisältää suuren ostoskeskuksen, toimistorakennuksia ja näköalatasanteen. Kaupungin koosta saa parhaan kuvan, kun sitä tarkastelee lintuperspektiivistä. Näköalakerroksessa voi kokeilla hämmentävää herkkua, olutta jäätelöllä.

Muita kokemisen arvoisia nähtävyyksiä kaupungissa ovat Taipeiin eläintarhan vierestä lähtevä Maokong-gondolijajelu sekä yötorit. Gondolit nousevat ylös Maokongin vuoristoon neljän eri vuoristoetapin kautta. Valittavana on kahden hintaluokan gondoleja. Kallimmassa lattia on tehty lasista.

Jos aikoo tehdä ostoksia, paras paikka ei suinkaan ole suuri ostoskeskus. Ympäri kaupunkia on lukuisia Night Market -toreja, jotka ovat ehdottomasti vierailun arvoisia, vaikka mitään ei ostaisikaan. Yötoireista suurin on Shilin Night Market Shilinin ja Jiantanin MRT-asemien välissä. Yömarketeista löytää lähes mitä tahansa. Vaikka niissä myydään myös piraattitavaraa, kuten suomalaisesta Angry Birds -pelistä tehtyjä lompakkoja, reppuja ja lippiksiä, suurin osa yömarkettien liikkeistä myy laillisia tuotteita.

Vilinänsä kannattaa hypätä myös siksi, että niissä on tarjolla parhaat paikalliset herkut. Yömarkettien katukioskit tarjoavat kaikkea friteeratuista mustekaloista hajutofuun. Jälkimmäinen tuoksuu kaamealle, mutta maku on astetta parempi. Jälkiruuksi kannattaa ottaa sokeroitu mansikkavarras.

Taipeissa on nopeinta liikkuu metrolla tai taksilla. Liikenne on kaottinen ja takseissa turvavyöpakko koskee vain etupenkeillä istuvia. Liikennettä ei ainakaan helpota se, että Taiwanissa on kenties eniten skoottereita koko maailmassa.

Metrossa pysäkkien nimet on kirjoitettu kiinaksi lisäksi myös englanniksi, mikä helpottaa liikkumista.

Kaupungissa voi liikkua myös bussilla, mutta silloin tarvitaan edes välttävää mandariinikiinan merkkien ymmärrystä, koska aikatauluja ei ole englanniksi. Jalkaisin liikkua kannattaa olla tarkkana, sillä sivukujilla ei ole lainkaan kävelyteitä. Skoottereiden seassa astellessa tulee katua ylittäessä katsoa varmuuden vuoksi tuplasti molempiin suuntiin.

Taipei lintuperspektiivistä, Taipei 101:n näköalatasanteelta, katsottuna.

Taiwanissa on eniten skoottereita koko maailmassa.

Katujen kaaosta pääsee kuitenkin nopeasti pakoon vaikkapa temppelieihin, joita Taibeissa on useita. Temppeilit on pyhitetty eri jumalille, joilta käydään rukoilemassa esimerkiksi rauhanomaista elämää, terveyttä, avio-onnea ja säätä. Yksi suosituimmista temppeleistä on Lungshan, Lung Shanin metroaseman vieressä. Kun pitkä päivä on kulunut liikenteen kaaoksessa sukkuloidessa skoottereita väistellen, on temppelein rauha tervetullutta.

Taipeissa on helppo matkustaa. Vaikka miljoonakaupungin sadoille kujille eksyy helposti, takaisin joukkoliikenteen ääreen pääsee kysymällä neuvoa. Vaikka vastapuoli ei puhuisi englantia eikä yhteistä kieltä löydy, taiwanilaisten vilpiton auttamisen halu saa tavalla tai toisella takaisin raiteille.

FAKTAT TAIPEI

Taiwanin suurin kaupunki

Pinta-ala: 271,80 km²

Väestö: noin 2,63 miljoonaa asukasta

Valuutta: Taiwanin dollari (1 euro = noin 41 NT)

Pääkieli: mandariini kiina

Miten pääsee Suomesta: Ainakin Amsterdamin, Hong Kongin ja Japanin kautta. Taibeissa on kaksi lentokenttää Taoyan vajaan 50 kilometrin päässä Taipein keskustasta sekä Song Chan Taipein keskustassa.

Lämpötila: Vaihtelee tammikuun 18 asteesta heinäkuun 35:een. Ilmankosteus on suuri, mutta suurin osa rakennuksista ja joukkoliikennevälineistä on ilmastoitu.

VINKIKSI

Ruoka ja juoma

Koska Taiwan sijaitsee kahden kulttuurin, Kiinan ja Japanin risteyksessä, on saarella tarjolla paljon japanilaista ja kiinalaista ruokaa. Taiwanissa on kuitenkin myös oma ruokakulttuurinsa. Hämmäntävin paikallinen erikoisuus on hajufu. Jätteiltä haiseva tofukokkare maistuu kuitenkin kohtuullisen hyvältä, kunhan muistaa pitää toisella kädellä nenästään kiinni toisen käden mättäessä tofua syömäpuikoilla suuhun. Hajufun tuoksun tunnistaa jo kaukaa. Herkkua on saatavana ainakin Night Marketeista ja kauppakaduilta kuten esimerkiksi Danshuista.

Välipalaksi Taipein katukioskeista kannattaa ostaa erilaisia munaherkkuja. Suosittu aasialainen välipala on tuhatvuotinen muna. Kyseessä on viiriäisenmuna, joka syödään kuorineen. Muna ei kuitenkaan ole tosiasiaa kypsytetty tuhatta vuotta, vaan lähes sata päivää. Erinomainen proteiinipitoinen herkku on suolattu ankanmuna sekä teessä ja mausteliemessä haudutettu muna. Munia saa katukioskeista ja elintarvikekaupoista eri puolilta kaupunkia.

Perinteinen taiwanilainen juoma on *bubble tea* eli kuplatee. Teejuoman sekaan on laitettu tärkkelyksestä tai perunajauhasta tehtyjä hyytelömäisiä palloja. Juoma nautitaan pillillä, jolloin hyytelömollukat löytävät tiensä nopeasti suuhun. Kokemus tuntuu alkuun oudolta, mutta pallukoihin tottuu nopeasti. Kuplateesta on saatavana monia erilaisia vaihtoehtoja. Tärkkelyspalloja voidaan käyttää myös maito- ja mehujuomien seassa. Kuplateetä myydään katukoujuissa ja juomiin erikoistuneissa kioskeissa.

Tekemistä

Vaikka Taipei sijaitsee lämpimällä alueella saarella, jota kravun kääntöpiiri halkoo, voi kaupungissa harrastaa luistelua. Taipei Arena -urheiluhallissa on erillinen yleisöluistelukaukalo, jossa paikallisten joukkoon voi liukua esittämään piruetteja ja sirklaustaitoja. Varoituksen sana lienee kuitenkin paikallaan. Taiwanilaisten käsitys luistimesta on kovamuovista tehty saapas, jonka pohjassa on terä. Sellaisilla voisi olla vaikea voittaa jääkiekon maailmanmestaruutta.

KOMMENTTI

Kun päätin lähteä Taiwanin pääkaupunkiin Taipeihin kuluvan vuoden huhtikuussa minulla oli hyvin vähän tietoa siitä, millainen kansa perillä odottaisi. Matkaoppaista ja internetistä saa aina kaivettua perustietoa kohteesta, mutta ihmisistä niissä kerrotaan hyvin vähän.

Minulla oli onnekseni suomalaisia tuttuja kaupungissa, joiden kautta sain myös paikallisia ystäviä. Kulkiessani Taipein katuja yksin, näin muita länsimaalaisia alle kymmenen päivässä. Pelkäsin tämän vuoksi, että taiwanilaiset käyttäytyisivät kylmäkiskoisesti yksittäisiä matkailijoita kohtaan.

Maokong Gondola vie vuorille noin 20 minuutissa.

Kun tuntematon mies alkoi jutella minulle englanniksi metrossa, oletin hänen tarvitsevan apua tai sanovan jotain negatiivista. Hän oli kuitenkin aidosti kiinnostunut minusta, mistä tullen ja mitä pidän hänen kotimaastaan. Juteltuamme hetken aikaa, hän kiitti minua ja toivotti minut moneen kertaan tervetulleeksi hänen kotimaahansa. Juuri tästä on Taipeissa ja Taiwanissa kyse, ystävällisyydestä.

SAMU GRÅSTEN

Katukioskien luvatussa maassa on tarjolla muun muassa mustekalavartaita.

Paras ruoka on tuoretta.

Lungshanin temppeli on yksi suosituimmista temppeleistä.

